

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. По потреби биће ванредних бројева. Претплата се шаље уредништву у Београду „Краљ-Миланова“ ул. бр. 16., а у унутрашњости код овлашћених скупљача или на пошти. Цена је листу: чиновницима, учитељима, званичницима, општинским писарима и осталим званичницима у опште годишње 12, полугодишње 6 дин. Гостионичарима и механџијама из унутрашњости годишње 12, полугодишње 8 динара. Жандармима годишње 6, полугодишње 4 динара, ну ови се по овој цени могу претплатити само преко својих команданата, полицијске односно пограничне жандармерије. Надлештвима у опште 20 динара на годину. За иностранство годишње 24, полугодишње, 15 динара. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Писма само плаћена примају се. Рукописи не враћају се. Огласи по погодби.

ЛИСТ УРЕЂУЈЕ ОДБОР

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК Н. ДИМИТРИЈЕВИЋ

У П У Т С Т В А

ЗА ИСЉЕДНИКЕ У КРИВИЧНИМ ДЕЛИМА.

(НАСТАВАК)

У тесној вези стоје са фалсификовањем година и

б). *Фалсификати у погледу на темперамент.*

Ови се састоје у томе, да се стари, лењи и троми коњи, прикажу као: млади, свежи и срчани. Амо спадају пре свега такозвани „цигански ватрени коњи“. Сваки зна, да је коњ, кога циганин на вашар доведе, тамо ватрен и срчан, а кад га купац у своју шталу уведе, да је јадан и жалостан. Тај марифетлук цигански састоји се у томе, што циганин свога коња, кога жели да прода, пре вашара немилице туче, па га онда узјаша и право на вашар тера. Ту га још читав један сахат злоставља и бије, само да остане у узбуђењу, те тако да изгледа свеж и чио. Сем тога, даје му пре тога довољну дозу ракије да попије, што коња тако и у толикој мери доведе у узбуђење, да поиграва и да друге разне фигуре изводи. Наравно, да су последице од тога по коња врло штетне и штетне. Сем тога ваља знати, да су „циганска седла“ код многих сасвим друкчија од осталих. Њихова су седла изнутра обложена финим и шиљатим ексерчићима, које јахач својим коленом у тело коња забата. Кад циганин свога коња тако спреми и хоће да га препоручи, он онда наводи, како му ето не требају ни мамузе ни бич, па ипак да је жустар и срчан. Да су томе узрок ексерчи, то наравно не каже.

Поред наведенога, препредени продавци коња, употребљавају и бибер за свој прљави посао. Они увек имају при себи по неколико зрнења бибера, који у згодном тренутку међу у уста, те га зубима изгризу и сажваћу. Чим поведе коња, да га купац покаже, извади он прстом сажватани и пљувачком помешани бибер из уста, па онда превлачи то по леђима коњу тако, да се бибер упије. Дејство од тога је ванредно: коњ пође слободно и смело. Тром се потпуно исправи, лењ постаје ватрен, неспретан се креће лако, туп добија бистар и одлучан изглед, а што је најглавније: дигне реп високо.

Ако се, дакле, купац пожали, да је коњ, кога је купио, на вашару изгледао „ванредно лепо и достојанствено“, да је био „чио и срчан“, а сада да је „жалостан, јадан, прост и несносан“, онда му ваља саветовати да опет покуша напред поменути манипулацију са превратаним бибером, па ће се намах уверити, да ће коњ опет постати весео и чио, и онакав исти, као што је био на вашару. А да је продавац доиста употребио бибер, а не друго што, то ће се моћи приметити по томе, што свако живинче после тога, многу балегу избацује, и што му реп на особени начин дрхти.

Сем наведенога, употребљавају продавци кад имају пред собом невешта купца, и лажне репове, који се, наравно, само за теглеће коње могу употребити. Они прикаче такав лажан реп коњу о подрепњак, (кашп) и утврде га каквим крутим парчетом коже. На тај начин добија коњ и лењи реп, а изгледа тако лепше и боље.

Да ли је то превара, кад ко коње научи да једу арсен и т. д., или није, то стоји у питању. Само је права правцата истина, да коњи на тај начин бивају чилији, живахнији, да имају дужи дах, и да изгледају особито лепо. Имају и затег-

нутију кожу и изгледају добро урањени и пуни. Али се такви коњи брзо изгубе, лако се побољавају, нерадо узимају лекове и угину врло брзо, чим им се престане давати арсен. Ако, дакле, неко своје коње — било из убеђења, да им је то корисно, било трговине ради — арсеном храни, онда је он безусловно обвезан, да ту околност купцу саопшти приликом продаје, како би се овај знао управљати, ако би и поред тога хтео на пазар пристати.

е). *Бојадисање и т. д.*

Бојадисање коња може служити за разне цели. Коњокрадице бојадишу украјене коње пре свега за то, да би се ови у толикој мери промзнули, да их ни сам њихов господар не може више познати. Сем тога, ружни се коњи бојадишу за то, да се лакше могу продати. Наравно ствар, да та вештачка боја траје највише пола године дана, па се онда опет покаже она стара и права боја. Те лажне боје може нестати и пре, ако само коњ почне длаку мењати.

Исто се тако уклањају и поједини незгодни знаци на коњима т. ј. оне беле флеку на разним местима тела. Чим се такве флеку на коњу виде, то није добар знак. Ако се појаве на ономе месту, где се седло меће, онда је знак, да долазе од притиска седла, те према томе, да коњ није погодан за седлање. Исто тако, ако се флеку види на прсима, трбуху и т. д. онда је знак, да је коњ много презан и на велике терете употребљаван. Ако се пак виде беле и велике флеку на горњој страни кичмењаче, онда се обично држи, да је коњ на томе месту много трљао, јер је падио од каквог запаљења и т. д., те се онда обично посумња, да коњ има правилан дах. Кад се, дакле, такви знаци вешто уклоне, онда коњ добија већу продајну вредност, особито пак онда, ако би се по томе знаку иначе могло констатовати, да коњ има какву ману.

Сем тога, може се често код старих, мрких коња опазити, да су им израсле неке седе и оштре длаке по телу. Те длаке чине, да такви коњи изгледају много старији, но што су у самој ствари. Те длаке имају ту особину, да се лакше могу обојадисати, него остале правилне длаке на коњу. За такве длаке је довољно, да се оне оперу сапуном, етером или цеђем, па онда да се премажу водом од куване зелене шишарке, те тако добијају лепу мрку боју. Ако пак то ма из ког узрока не може да пође за руком, а међутим је коњ поред све своје старости још довољно снажан и добар за употребу, онда се обично те израсле седе длаке исчупају или исеку. Међутим ваља знати, да се у таким приликама за фарбање коња не употребљају кемикалије, но једино водене боје.

Брзо и подједнако мењање длаке коња у пролеће и јесен, важи као сигуран знак здравог и свежег коња. Ако коњ уредно не мења длаку, онда му препредењаци дају повећу количину сумпора, антимоно, соли или арсена, усљед чега изгледа здравији, но што је у самој ствари, а доцније се тек види, да му је све то било по здравље од велике штете.

ж). *Прикривање мана.*

Кад је коњ потпуно здрав, онда су му уста испод жвале увек свежа т. ј. влажна и пенуше. Ако тога нема онда варалице и препредењаци употребљавају сапун, бибер, а особито сажватани дуван, која сретства пре продаје угурају коњу у

уста, само да би добио горње особине. Ако је коњ тврдоуст, они му онда забадају оштро стакло око самих ђошкова уста, тако, да уздице ове трагове потпуно поклапају, те се не виде. На тај начин реализују та стаклад на уста коњска сасвим погодно. Ако коњ има ту рђаву ману, да много „рже“, онда га ударају по сечњацима догле, докле га ови не заболу, или му између тих зуба уђушну дрвене клинче, усљед чега постаје тако осетљив, да бар за неко време своју навику изгуби.

Ако је коњ на једно око ђорав, али тако, да се то баш не може лако приметити, онда вешти продавци међу на уздице око очију испупчену кожу, која овако око покрије, те се на тај начин тешко може и да примети, да је у око фаличан. Осим тога, међу они коњима и вештачке очи од стакла.

Шта више макирају они и уши коњске, ако су клопаве, јер коњ са клопава ушима врло ружно изгледа. На ту цел употребљавају они нарочито конструисане чеоне кајише, који су обложени око ушњу оштром длаком, те ове обухвате уши и држе их усправно. По неки пут врше они и операцију, која се састоји у томе, што засеку коњу уши на неколико места, те кад те засекотине зарасту, онда уши обично стоје сасвим усправно и изгледају прилично начуљене. Наравна ствар, да то ветраје дуго, јер оне засекотине постепено и с временом опет попусте, те онда уши још више оклопава, и изгледају много ружније, но што су пре операције биле. Бивало је више пута и то, да су препредени продавци натицали коњу и фаличне уши, само да га лакше могу продати и т. д.

(НАСТАВИЋЕ СЕ).

ПОЛИЦИЈСКИ РЕЧНИК.

Општински послови.

д. Уверења потребна за обављање јавних радња:

(НАСТАВАК)

Суду општине пожаревачке.

Изабран сам за уредника листа „Савез“. Да би могао овај посао обављати и лист пријавити власти, према наређењима закона о штампи, вужно ми је од суда општинског уверење о томе: да сам владања и понашања доброг, да сам порез плаћајућа глава, и да сам пуноправни грађанин ове општине, који ужива сва грађанска и политичка права.

8. Септембра 1897. год.

Пожаревац.

Јован Петровић
наставник.

№ 14394.

Пошто суд г. Петровића лично познаје, да је владања и понашања доброг, да је порез плаћајућа глава, да је српски поданик и да ужива сва грађанска и политичка права без икаква изузећа, то му издати тражено уверење по наплати таксе у 2 динара за општ. касу.

8. Септембра 1897. г.

Пожаревац.

Писар:

Н. Н.

Председн. суда:

Н. Н.

Чланови:

Н. Н.

Н. Н.

Увера.

Јован Петровић, наставник овдашњи, српски је поданик, пун порез плаћајућа глава ове општине, пошто плаћа на име непосредног пореза 40-20 дин. Владања и понашања у опште доброг за каквог се и у грађанству сматра. Ужива сва грађанска и политичка права, без икаква изузећа.

Ову уверу издаје му суд на захтев и употребу пошто је прописну таксу платио.

Од суда општине града Пожаревца 8. Септембра 1897. г. № 14394. у Пожаревцу.

Писар:

Н. Н.

Председник суда:

Н. Н.

Суду општине ваљевске.

Хоћу да полажем адвокатски испит. Вужно ми је уверење о томе, каквог сам владања и понашања био од када живим у овој општини, и да нисам до сада никад кажњен за ма какво иступно дело, које би на мој карактер хрђаву сенку бацало.

24. Септембра 1897. г.

у Ваљеву.

Милош Ђ. Анђелковић
писар судски.

№ 12583.

Г. Милош је владања и понашања доброг за каквог се у опште у грађанству сматра. Није до сада ни за какво иступно дело ни одговарао, нити кажњен био. Издати му тражено уверење по наплати таксе у 2 дин. за општ. касу.

25. Септембра 1897. г.

Ваљево.

Председник суда:

Н. Н.

Чланови:

Н. Н.

Н. Н.

Писар:

Н. Н.

Увера.

Милош Ђ. Анђелковић, писар првостепеног суда ваљевског, владања је и понашања доброг, за каквог се у опште у грађанству сматра. До сада није код ово-општинског суда ни одговарао нити кажњаван био, за ма какво дело иступне природе.

Ову уверу издаје му суд на захтев, пошто је таксу у 2 динара платио.

Од суда општине града Ваљева 25. Септембра 1897. год. № 12583 у Ваљеву.

Писар:

Н. Н.

Председник суда:

Н. Н.

Суду општине алексиначке.

Намеран сам у овдашњој вароши упражњавати механску радњу. Па да би могао код полициске надлежне власти добити лично право, за обављање исте, молим суд општински, да ми изда уверење о томе: каквог сам владања и понашања до сада био и за каквог се у грађанству сматрам, и да ли према моме досадањем владању и понашању могу бити добар механџија; да сам порез плаћајућа глава ове општине и да сам српски поданик и војени обвезник.

30. Јуна 1898. год.

Алексинац.

Милош Петровић.

шпекулант.

№ 12456.

Милиоц Милош владања је и понашања доброг за каквог се и у грађанству сматра. По својој доброј нарави и понашању, може бити добар механџија. Порез плаћајућа је глава ове општине. Као обвезник у народној војсци уписан је у II позив као редов пешак II чете IV батаљона. Издати му тражено уверење по наплати таксе за општ. касу.

30. Јуна 1897. год.

Алексинац.

Председник суда:

Н. Н.

Чланови:

Н. Н.

Н. Н.

Писар:

Н. Н.

Увера.

Милош Петровић, шпекулант олд., владања је и понашања доброг, за каквог се у опште у грађанству сматра. Српски је поданик и порез плаћајућа глава ове општине. Као војни обвезник уписан је у народну војску као редов пешак II позива II чете IV батаљона. По својој нарави и по свом понашању у опште, може бити добар механџија.

Ову уверу издаје суд Милошу на његов захтев и употребу пошто је таксу у 2 дин. платио.

Од суда општине алексиначке 30. Јуна 1897. г. № 12456. Алексинац.

Писар:

Н. Н.

Председник суда:

Н. Н.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

О злонамерним паљевинама.

(СВРШЕТАК).

НВ. Овако се ради, кад није случај из чл. 15. зак. о злонамерним паљевинама. Кад се такав случај појави, онда се ради по кривич. поступку и даље истрага предузима за проналазак лица, т. ј. учиниоца дела. Тако исто, ако се вештаци не сложе у избору, онда се даље ради по чл. 6. и 7. зак. о злонамерним паљевинама. Но ово је споредна ствар. Нами је главно, да изнесемо ток рада — форму — по оваким делима, јер се она разликују од дела, која се у вароши извијају. Назад, процену вештака, по наређењу §. 257. грађ. суд. поступ. ваља дати на примедбу обема парничним странама.

VIII.

Тужба суду.

Кад се дело овако (а друкчије ако је кривац познат) иследи, онда се напише тужба првостепеном суду од прилике оваке садржине:

Првостеп. суду Н.

Вукајлу Добрићу из О. учињена је паљевина 14. Марта тек. год. Том паљевином, по процени заклетих вештака, изабратих у смислу члана 5. зак. о злонамерним паљевинама и §. 251. зак. о поступ. судском у грађанским парницама, оштећен је Вукајло 604 динара.

Полицијским увиђајем утврђено је, да је ова паљевина извршена од стране непознатог лица, и да у овој паљевини нема удела, како оштећени Вукајло, тако ни један из његове породице.

Па како се учинилац овога дела не зна, ма да је власт све мере предузела за његов проналазак, то оштећени Вукајло, тужбом својом од 14. марта тек. год. Бр.— а у смислу чл. 1. закона о злонамерним паљевинама тражи, да му оштету, по процени заклетих вештака у 604 дин., накнади општина О.

Спроведећи ово дело на основу чл. 13. и 18. зак. о злонамерним паљевинама, ово-среска иследна власт моли суд, да поменути општину осуди на накнаду учињене штете као и осталих трошкова око извиђења овога дела.

Општина О. положила је три динара у маркама, које су на овоме акту утиснуте на име судскога рџада.

16. Априла 1897. год.
у Н.

Начел. ср. Н.:
Н. Н.

Писар:
Н. Н.

Са овим је, у главном, завршен рџд иследне полицијске власти. Разуме се, да се предходно живо трага за проналазак учиниоца дела, да се докази прибирају и т. д. па кад је сваки покушај у томе погледу безуспешан, онда се тек горњим актом за оштећеног тражи накнада штете од одговорне општине.

Даље, шта се по овоме има да ради, иследник ће наћи у поменутом закону.

Ми признајемо, да ова ра. ња није исцрпна. Ал' наша је намера била, да изнесемо образац рџада; да овим обележимо ток и рџд онога, што се узима за главни мотив оваке једна радње. И ми смо доиста, своју дужност учинили.

ЗАДАТАК.

Био је овакав случај.

М. Н. наредник сталн. кадра, у друштву са П. Ш., Ј. Т. и Н. И. грађанима, ноћу, између 7. и 8. фебруара 189* год. напали су у кафани код „дивље патке“ на К. Д. кафецију и нанели му тешку повреду, која се казни по §. 177. кривичног закона.

По овоме делу, надлежна полицијска власт, повела је одмах кривич. истрагу противу свију горњих лица и тражила је, да јој војена власт упути наредника М. Н. ради преслушања по овоме делу. Но војена власт, налазећи, да је кривац овога дела наредник М. Н., учинио исто као војник који је под барјаком, није га хтела упутити истражној грађанској власти да се преслуша, и с њиме даље по закону поступи, наводећи, да је за извиђање и пресуђење ове његове кривице надлежна војена а не грађанска власт, односно суд, по одредби општег војног закона.

Питање:

Ко је овде у праву? Да ли истражна грађанска или војена власт? И онда, по коме се законском пропису оснива то право једне или друге власти?

Одговор на овај задатак штампаћемо само од оних полицијских органа, који нам темељно и зналачки буду исти послали, без обзира, да ли је одговор пре или доцније стигао.

ЈЕДНА СЛИКА

ИЗ АЛБУМА СТАРИХ ПОЛИЦИСТА.

Ви хоћете фотографску слику. Таман. Никада он није стао пред фотографски апарат. За њега је та, онда ретка ствар, била сасвим непозната.

За слике и сликање није ни марио. Сlike су за свеце. Њих је навикао гледати само у цркви. Помислио би на иконостас, и у души би му се чисто смучило, кад би видео на зиду окачену слику, па ма она представљала стрељање Максимилијана.

Мени је допуштено, те сам у албуму завирио у један лист — о њему. Пишем сада оно што још од тада памтим.

*

За философију и правне науке чуо је. Од попова је сазнао нешто више о богословији. Псалтир је изучио одлично, а часловац знао је „на изуст“. Знао је кад се у цркви клечи, кад метанише; кад треба поклонити се, кад прекрстити се на вечерњи, јутрењи, служби, па и на полуношници. Преврнуо би се у гробу, у који је одавно легао, кад би могао дознати колико данашњих чиновника то знају.

Био је „писмен“.

То му је била спрема. Са њом је ушао у „полицијну“ службу. По њеним лествицама пео се „са званија на званије“. Био је „препишчик“, постао је капетан.

И онда се носила униформа. Капетан је радио у канцеларији обично под „качкетом“. Под њом је изгледао званичници.

Па и он је, разуме се, имао униформу. Направио ју је још кад је био „писар началства“. Истина то је, давно било, али човек је хаљине чувао; пазио је, те је прешивао чим би се шав где год опорлио, и да се удари „фино“ закрпа где се мало подерало.

У осталом, он за униформу није толико ни марио. Њу је облачио само у сасвим „званичним“ приликама, или кад друго одело да на оправку.

Од униформе само качкета на глави; иначе цемадан, ђурак и чохане чакшире, па баш ако су добили „мало“ и неодређену боју, опет му је то било милије одело. Чизме и „покуле“ носио је „гарнизонске“. Њих му је набављао један пријатељ у Београду. Такав еспап и по ту цену, није се могао онда добити на другом месту. Што је та обућа била трајашна! Док је нова свакојако је, али је у њој славно ићи, кад после друге оправке дође с калуца. Тек тада је просто не осећаш. Једни ђонови, уковани широким гвозденим клинцима, са поткованим „опсецима“, могли су послужити за троје „ерцлове“. А кад ђон отањча, онда удари „дупла пенџета“, али на не сасецање ђонове, па као ново. На мочарном времену само подмажи добро шав лојем, па не пропушта ни кап воде. По троје вунене чарапе можеш обути кад је хладно, а лети у танким чарапама хладовина у њој, да ти је милина.

Али од свега одела беше му најмилија бунда, или, како су је онда звали, „дубе“. Неиздеримо је то парче. Било је „скоро ново“, кад је пре 15 година дао за њега на лицитацији три здрава талира. Није се макао од канцеларије без њега. Ама да ће само преко пута, до механе, огрне га. Баш и по топлим времену добро чини, особито на коњу. За случај кише не треба „штит“, који он никада није носио. Оно је, уједно, највише доприносило, да га једне хаљине могу да служе дуго. А како и не би, кад заклања од свега: од снега, кише, ветра, прашине, блата, па — и од сунца. Од сунца хаљине бледе, особито копац. И ма да се постава од јагњеће коже, и по пешевима и по леђима, промањала већ кроз шајак и испод закрпа, опет је у њој редовно ишао у окружну варош. Начелник му је неколико пута приметио, „на фини начин“, да би добро било, да „дубе“ каплаише, или још боље да лице са свим измени, само би стара постава могла остати, а кад је топло да му за варош и не треба; није далеко.

Он то није ни узимао на ум. Мислио је: „шта се начелника тиче како ђу ја и у чему долазити у варош?“ Кад је најзад начелник био принуђен опоменути га озбиљно: да се више не појављује у оној „гомили дроњака“; да не плаши њоме децу успут и чаршијом, иначе ће га доставити г. министру — он је избегавао да иде у варош докле га не зову, али без „дубета“ није могао.

А шта вас се тиче његов стас: да ли је био висок или омален, сув или шишкав? Шта вас занима да знате: да ли је био црномањаст, смеђ или плав; какви су му били бркови, образи, очи, веће; да ли је носио браду или се бријао и т. д.?

О ничијој физиономији он није водио рачуна. Немојте ни ви о његовој. За њега је спољашњост била ствар без вредности. Његов ум, ако смем казати, тражио је директну везу са делима. Материја и простор, кроз које се то двоје додирује, ма да о тим стварима није имао „научног“ појма, били су за његов — извините — „простачки“ ум љуске спореднога значаја, о којима готово није било вредно ни да мисли. Кад је и о томе морао, силом околности, водити рачуна, огледала се у њему резигнација.

Помислићете: охо, па тога сметењака могао си превести жедна преко воде.

Богме не! Умео је он бити смотрен, или, како се онда говорило, „предострожан“, — те још како. Један пример:

Канцеларија му беше у селу, или боље рећи на брду, под високом планином. Ако изузмемо механу, удаљену на 100 ко-рака, канцеларија је била усамљена. Сеоске куће, растурене на три стране по обрешцима и падинама, да се једва може дозвати од једне до друге. А пуста планинчина, с четврте стране, спустила се озго стрмо, као с неба, и тучила у саму авлију канцеларије. Није се толико бојао, да ће ко озго сићи, колико да когод оздо не понесе што навише. —

Онда се порез није купио као данас, нити је могао ко помислити да се порез може дуговати. Изузевши претходне наредбе, капетану је за скупљање и предају полугодишњег пореза из целог среза требало онда свега 15 дана!

Од дана, кад га кметови почну доносити па докле га и последњи не донесе, и он 15-ог — најдаље 20-ог дана не преда начелству, — наређивао је ноћу стражу код касе. Месном кмету би заповедио, да му свако вече, док се сав порез не скупи и он га не однесе начелству, упути по 3—4 поштена човека из села, са оружјем, на стражу.

Једнога јутра, кад је већ био при крају купљења за ђурђевско полгође, испале пред кмета, без „добро јутро“ са речима:

— Што ти кмете не посла мени ноћас стражу?

— Радно доба, господин капетану. Од рана јутра људи грабе да што ураде. Ко не посеја, не пожње. У вече заморени једва чекају да се окрене сном за сутра. Ти нећеш свакога. Село мало, па они, које ти хоћеш, изређаше се на стражи по двапут. Побунише се, па више неће. Треба им ноћу одмор од рада. За Бога, господине, што ће ти више страже код четири пандура, који су ноћу махом сви ту?

— Ене де, шта рече човек! А од кога ја оно чувам, него од њих?!

Иначе умна снага његова изгледала је, а у ствари некако и била је, увек окупирана. Архимед, кад је смотрио непријатеље у тренутку, кад су дигли руку да га погубе, узвикнуо је: „не кварите ми цртеже!“ И он, радећи или мислећи, није у исти мах поклањао пажњу ни питањима ни физиономијама, са стране. Многима је изгледало за то смешан.

Хоће, рецимо, у срез. Никада није у напред објављивао ни најближој околини: куда ће и којим послом. Нареди само пандуру да спреми коње. Пандур спреми па јави:

— Коњи су спремни.

Капетан задубљен у какав предмет одговара кратко:

— Добро!

Пандур излази и чека спреман. Капетан ништа даље не наређује. Најпосле пандуру се досади, па улази и пита:

— Хоћу ли извести коње!

— Изведи!

Дешавало се да изведени коњи остану за плотом по неколико часова, а капетан не излази. Да ли што га је спречио изненадни посао, или што је заборавио — то би само он умео објаснити. Око заранака јавља се пандур понова:

— Господине, хоћу ли вратити коње у шталу и распремити, или ће те у срез?

И тек тада се он реши, да ли да пође или да остави за сутра. Кад већ пође, дешавало се, да се коњ на првом потоку сагне под њим, те се напије воде, па окрене назад. Капетан држи дизгине и не враћа га све дотле, док га пандур не стигне и не опомене, да су пошли у срез. Капетан прекине своје мисли и врати коња, додајући:

— А јест богме.

Или:

— Стеване, иди нађи Петка. Кажу ми да дође до мене.

Петко дошао, и пита се:

— Како си, господине? Звао си ме.

— А одакле ти оно беше?

— Ја, овде, из Р.

— А како ти беше име?

— Па, име ми је Петко. Звао си ме.

— А, ти си Петко? Јест, ја! Купио сам од Зарије једну овцу, него иди, узми је и дотерај, па ми се јави.

Петко дотерао овцу и јавља се:

— Дотерао сам овцу.

— А одакле ти беше?

— Ја, овде, из Р.

— А како ти беше име?

— Ама, шта ти је

Бога ти? Од када ме не познајеш? Име ми је Петко. Звао си ме за....

— А да, јест, јест! Закољи овцу и уреди. Ишчеречи, а кожу подапни и обеси о стреху пред њом; па ми се јави, да ти платим.

Кад је свршио посао Петко се јавља:

— Уредио сам овцу.

— А одакле ти беше?

— Е није него... Ваздац му одговарах: „Петко из Р.“, па није вајде. Овамо ме зна и звао ме, а овамо сто пута за дан: „одакле си и како ти је име“?! Буди Бог с нама!!!

— А, јест, ја. Ја се замислио, па те и не смотрих добро. Новог пандура, код врата, по месец дана заштитивао би, излазећи из канцеларије, као и Петка: одакле је, како му је име и „што чека“? После одговора на прва два питања, пандур би, на треће, објаснио:

— Па ја сам Н. пандур. Стојим те пријављујем и пуштам људе код тебе!

— А, јест, ја. Добро, добро.

Ето, с тога, неки су говорили и да је „шашав“. Али он нити је разбирао, нити га се тичало, како ко о њему мисли и говори. Он је радио свој посао, како је умео, и старао се о резултату, који му је испадао скоро увек за руком.

— Мучно; велите.

Да видите.

Јанић је хајдуковао седам година. Безбројне замке и потере прегазио је, „ка' Влах питу“. Ђаво га донесе у срез на-

Антоније Јелисијевић.

Милован Ђирјак.

Обрен Јелисијевић.

(Види опис о њима на страни 7-ој, под насловом „Из Хајдучије“.)

шега капетана. Начелник му нареди, да лопужу гони без измене. Капетан одговори само:

— Ухватићу ја њега. Не бригај!

Јест, али разбојник беше препреден. Врдао је опет и по околним срезовима, а траг је врло вешто затурао. Начелник се љутио на капетана, што ништа не предузима, па наредбама, је сâм наређивао потере. Капетан се није хтео маћи по тим него је слао писара да руководи начелниковим потерама, додајући:

— Кажи ти начелнику, да он због мога среза не наређује потере. Кад треба наредити ја сам. Овако само ми кварите посао. Идите, али овајдићете се као и до сада.

Тако је и било увек. Изгледало је, да капетан просто неће да гони овога разбојника. Начелник да изиђе из коже од љутине. Трајало је то тако неколико недеља.

Једнога дана пред ноћ бѣну капетан, са своја два пандура, у село Б. Кмет се, пола стидљиво — пола бојажљиво, узврпољи. Бајаги да помогне прихватити капетановог коња, устумара се око старијег пандура. шапћући:

— Којим послом? Докле ће г. капетан?

— А шта му ми знамо. Кад појашемо коње код канцеларије, ми никад не знамо на коју ће страну, ни докле. Идемо за њим докле не сјаше.

— Кмете! Нека коња. Пандури ће. Ходидер у собу, — рече капетан. А кад уђоше у собу продужи:

— Додиви ми десетак до петнаест људи. Хоћу те и те, и остале само који су као и они, поштени и поуздани, из њиховог краја. За један сат да буду овде. С пушкама!

— Ево бирова код суднице. Ако треба, да му наредим, да се јави с бубљем с брда, да сваки понесе пушку, зове капетан, па ће за сат бити сво село овде.

— Не! Биров нека остане ту. Треба ће. А сво село ми не треба. Него да идеш ти лично, да позовеш људе, за које ти рекох. С тобом ће ићи и мој млађи пандур. Свакоме да кажеш на ухо, да одмах дође с пушком, да га ја зовем и да ћути. Разумеш? Са последњим вратите се и ви. Никоме не смеш казати зашто, а само ти знај: хоћемо ноћас у други срез, па не могу „свакога“ да поведем. А и не треба много. Биће тамо, за неки посао, још људи. Сад само брзо! Али да ћутиш, јеш чуо?

Кмет истрча. Прозлазећи поред старијег пандура, није могао отрпети да му не шане:

— Хоће у потеру, у други срез. Ја и Н. идемо да искупамо људе.

Био је сутон кад се људи искупише. Капетан појаха коња, али не окрете с њима у други срез, него на сасвим противну страну — у свој.

Шта је даље било, није толико важно, колико то: да је оне ноћи, не дижући у потеру ни једну целу општину, чак ни једно село, — са оно неколико људи дигао разбојника иза пуне совре, и везана дотерао сутра-дани среској канцеларији. А после претреса спроведен му је, те га је стрељао на раскрсници код онога места, где је учинио последњи злочин у његовом срезу.

*

Једном, око пола ноћи, дигаше га из постеље. Изубијан, крвав и каљав, стаде пред-а-њ' Сретен Н. из истог села.

— Био сам у Т. Ишао сам са женом у тазбину. Доцкан пођосмо кући. Пре једног сата засретоше нас, доле испод забрана, три непозната човека. Свукоше с коња. Изгазише и испребијаше и мене и жену. Имадох десетак дуката и нешто ситнине. Подносише ми запет пиштољ под грло док не отеше. Поскидаше све теркије. Шта би даље не знам. Једва се освесних и дођох да се жалим.

Пошто је сео и испричао још нешто: о стасу и оделу нападача; с киме се успут и у Т. виђао и т. д., — капетан га упита:

— Па, на кога жалиш?

— А шта знам, господине. Никоме зла нисам учинио. Не могу да грешим душу. Мрак је, па се и не види. Не познајем. Чини ми се да су били и нагарављени.

Капетан се замисли. Сагао главу па ћути. Помислили су да дрема. Ну он подиже главу. Нареди пандурима да Сретену даду мало ракије и да га отпрате до куће, па ће му рећи:

— Иди Сретене, полако, кући. Одведи жену. Одмори се. У јутру рано појаш коња, па полако дођи код мене.

У јутру јави се Сретен, држећи се једва на коњу. До-зваше и кмета. Два пандура изађоше на коњима, а трећи приведе коња капетану. Он ујаха, па рече:

— Хајдемо те.

— Куда ћемо — упита кмет.

— За мном — одговори капетан.

Удареше баш преко ноћашњег разбојишта. Ту се нису много бавили. Сиђоше у село Ј. Капетан дозвољава кмета и још неколико људи из тог села, па са свима продужи пут. Пређе у село Т., где је Сретен јуче био у гостима.

Село Т. је у другом срезу и округу. Састоји се из неколико заселака. Пред једним капетан заустави пратњу, и нареди да отпочну претрес: по кућама, стајама и авлијама.

Она два његова кмета мало се узневерише, па приметише:

— Како би било, да добавимо бар месног кмета, кад нема ту никога од њихне среске власти? Није наш ни округ, а камо ли срез!

— Радите ви што ја кажем. А ти, Сретене, мотри нећеш ли познати коју од твојих ствари из теркија — одговори капетан.

Дан беше ведар. У једној авлији висиле су неке ствари на конопцу. Сретен загледа, па повика:

— Ево мога ћилима!

Пред ноћ вратише се. Три човека у друштву беше више. Али они беху везани, и свакоме од њих тројице беше на леђима по нешто од Сретенових теркија. Узаман су протестовали:

— Ми имамо своју власт. Ако смо што криви нека нам она суди. „Ми нисмо надлежни“ да нас водите у други округ. Ми ту власт не познајемо.

Капетан их није ни чуо. Пандури су им одговарали, на свој начин.

Открише им се још нека ранија дела. Испадоме од некуда и „стицај“ и „поврат“. Сви тројица осуђени су на смрт. Стрељао их ама тик на месту злочина. И сада се оно зове: „код Т-вичких гробова“.

*

Покрађу је умео наћи, да му је једва у томе било равна. Кад се ко потужи, да му је обијен амбар, кош или подрум, наређивао је да се спреме коњи. Док јаве да је готово, он је човека саслушао о појединостима, оценио ситуацију и решио се на коју ће страну. Знао је све путове и распутице по срезу, особито оне, којима циркулише „лако стечена“ зарада. Познавао је и људе. Како? Не по изгледу лица, него по склоностима, навикама и страстима. Познавао им је душу и поми-сао. То га је одређивало на коју ће страну са оштећеним. С њим је стремио правце на лице места, где ће наћи, не трагове дела, него — само дело.

Је ли тамо његов срез, или не, није питао. О „надлежности“ у томе погледу водио је толико рачуна, што је сматрао, да је, као власт „надлежан“ да хвата лопове, и да кажњава и гони непоштене и рђаве људе.

Оно, што је радио на лицу места, није било „формално“: ни „увиђај“, ни „извиђај“, ни „претрес“; а у ствари је било све. Како ће се то звати, остављао је да крсте „докони људи“, а он ће да гледа свој посао. Било му је доста, кад при претресању оштећени повиче: „ево мога жита“, или: „ево коже од моје јаловице“, и ако је успут од канцеларије викао: „ама шта ћеш тамо г. капетане? Тамо је треће село. Ја сам из овога краја амо“!

Кад је дошао амо за капетана био му је овај срез у пола познат. А то отуда, што је дотле највише времена провео служећи у суседном срезу, у коме се и родио. Ја не знам да ли то вреди што, само знам поуздано, да је онај, коме је он оценио 25, допета толико заслужио; а кога су му тужили, па га он ослободио, знам јемачно да није био крив.

Поштени људи поштовали су га и помагали; а непоштени бојали су га се. За лопове и варалице је био „бич божији“.

Кажу, да не би још дошао у пензију, да је могао оставити „дубе“.

Говорили су неки, да је пред смрт био: „вала са свим луд“. Како је он о њима мислио, и ко је имао право, — ко то зна?

Falco.

БРИЉАНТСКИ ПРСТЕН.

У хотелу „К...“ одсела је једна непозната странкиња. То беше ванредна лепотица.

За ручком је сама седела. Стални гости овога хотела посматраху њене дражи, и дивљаху се њеним финим манирима. Странкиња је ћутала. Ал сутра дан, показала се већ мало приступачнијом и неки стални гости били су срећни те се с њом упознали. — Сви су хитали да јој се ставе на расположење; сваки је хтео да јој ма каку услугу учини.

Најинтересантнији је изгледао један мењач београдски; човек удовац, у годинама, али још отмен, живахан и жељан задовољства. Срећна случајност додели му, да за ручком седи до непознате лепе странкиње, којој се до комичности удварао, јер га је њена лепота просто занела. Тога дана није могао да се нахвали њене лепоте у једном друштву.

— Верујте, господе, ја у свом животу нисам видео лепше и елегантније женске.

— А је ли млада? питаше га неко.

— Ко капља. Сем тога још је и баснословно богата.

— Како се зове?

— Грофица Малаховска, Немица, али пољског порекла.

— Ах, верујем, додаде други, Пољкиње су најлепше жене на свету.

И заиста, сваки, ко је видео, морао се дивити и лепоти, и стасу, и отмености — просто свему. Све је на њој било отмено и дивно, а најлепше очи и осмех. Кога је она нежно погледала, коме се она у сусрет осмехнула, тај би све жртвовао.

Била је без накита; једино што је од драгоцености носила, то је био један прстен, са необично великим брилијантом, који се преливао дугијим бојама. Колико је она изазивала допадање, толико је њен прстен изазивао чуђење код присутних. Тако велики брилијант до сад није нико видео...

Мењач је био срећан што му је срећа доделила да седи поред лепе странкиње. Али је са својом услужношћу често смеј изазивао: — био је толико збуњен, да је лепој незнајци одмах после супе нудио вина, па чак и чачкалице, верујући, да га лепа дама сматра за услужна кавалера.

После ручка поведе он с њоме разговор о Немачкој и Пољској. Исприча јој, да је био у Бечу и да зна доста врло лепих ствари о Пољској и о пољкињама.

Странкиња је по који пут улазила у разговор: говорила је неусиљено, пријатно, елегантно покрећући главом, да су сви око стола учествовали у разговору.

Баш у најживљем разговору, мењач није могао отрпити, а да не похвали брилијант.

Странкиња га погледа са смехом.

— Колико цените ви тај камен? запита она изненада.

Сви гости премишљаху о вредности камена, бојећи се, да се малом ценом не компромитују.

— Најмање хиљаду динара! одговори неко.

— Ах, таман посла! То је просто, обично стакло „бемише дијамант“, и не вреди више од тридесет динара.

— То је немогућно! узвикну мењач.

Лепа госпа скиде прстен с руку и понуди га мењачу до себе.

— Ево, видите и сами... Једино, што злато вреди двадесет динара, а камен је маленкост.

Мењач, наравно, није био зналац, ал тек толико је био способан, да је умео разликовати брилијант од обичног стакла. „Најзад, помисли, једна така госпа не може носити на прсту обичан камен од стакла“.

— Немогућно госпо, камен је прави!

— А ја вам понављам, да сам га купила за оно што јесте — као „бемиш брилијант“, то јест, као стакло. Признајем, да је врло вештачки углачан, али велике вредности нема.

И прстен пође од руке до руке, око стола. Сви су се дивили брилијанту у прстену.

— Заиста, жао ми је, рече странкиња, да се нико са мном не слаже; а јамчим да је камен од обичног чешког стакла. Ја га с тога и носим што нема вредности, и губитак ме његов не би жалостио.

Али мењач не даде ни опелити.

— То није могућно! Ја се смем кладити да је брилијант прави. Ето, можемо се обратити јувелиру за савет, ако дозвољавате? запита мењач.

— Ако је тај јувелир зналац — што не! Што се мене тиче, ја сам сигурна и мирно очекујем шта ће јувелир рећи.

— Па смем ли вас замолити да ми дате тај прстен да одем до јувелира. Овде је у близини једна најчувенија јувелирска радња... Брзо ћу се вратити.

Странкиња скиде понова прстен с руке и предаде га мењачу који брзо изађе напоље.

Дошав јувелиру, он му пружи знаменити прстен.

— Је ли то прави брилијант?

Јувелир погледа озбиљно џајпре у доносиоца, за тим у прстен.

— Од куд вам овај прстен? запита он.

— Није мој већ једне странкиње.

— Би ли ви њега продали? Баш ми треба за једну врло скупоцену гарнитуру!

— Ама, је ли прави брилијант? пита мењач нестрпељиво.

— Наравно! Зар би иначе тражио да га купим?

— Али, госпа, чији је прстен, каже да је „бемиш“, лажан.

— Којешта. Она се то с вама само шалила — одговори јувелир.

— И ви би тај камен купили?

— Овог часа.

— А колико вреди?

— Ја би дао хиљаду и двеста — до хиљаду триста динара. — Ево, одмах, ако хоћете, да вам избројим паре?

Мењач није више сумњао: или странкиња не зна вредност камена, или се с њим шалила.

Јувелир га понова застави.

— Знате шта: водите ме код те госпе, да тај прстен откупим.

— То нема смисла. Него ја ћу гледати да прстен добијем и после ћу га вама продати... Дакле?

— Ја рекох: дајем у злату хиљаду и двеста до триста динара.

Мењач, чим је изишао из ове радње, отвори свој нотес. Кад виде да у њему има доста банака, он се крену у хотел. Сви управиле своје погледе на њ, радознано се осмејкујући.

— Но, имам ли право? запита странкиња примајући прстен.

— Госпођо, ја, ево, пристајем, да вам за тај прстен дам седам стотина динара, одговори банкар.

— Ви се шалите, упаде у реч странкиња, ви се шалите. Ако вам је јувелир казао да је камен прави брилијант — то или он није зналац или је само хтео да вам учини по вољи.

— Ја верујем јувелиру, и кад не би веровао, ја вам не би ни нудио толику суму новаца, ма да је, како ви кажете, камен без вредности.

Странкиња се осмехну и погледа по гостима испитујућим погледом.

— Ја ћу вам бити благодаран, ако ми дате прстен за седам стотина динара...

— Али, господине, камен нема апсолутно никакве вредности, рече она.

— Све једно, дајем 700 динара. Ево, господа нека буду сведоци, да ја тај прстен купујем за 700 динара.

Путница се као мало премишљаше и колебаше: да ли да пристане или не.

— Али, господине, ја би вас тиме обманула.

— О томе нема ни говора, упаде један од гостију у реч. Господин купује прстен без гаранције о вредности брилијанта.

А мењач додаде:

— Шта више, пошто сами тврдите да је камен лажан, то је излишна ваша гаранција.

Али странкиња се непрестано опираше да престане на погодбу. Мењач пак, који је био решио да коју стотину динара олако заради, хтео је пошто по то да купи прстен и извуче новце из нотеса.

— Ево паре... Дајте ми прстен.

— Ама, да ли ви то збиља говорите? запита га лепотица.

— Ако желите да вам дам написмено, одговори мењач.

— Па, лепо. Господа ће бити толико добра да се потпишу да сам продала прстен за 700 динара, ма да сам ја нарочито нагласила да је брилијант лажан.

Сви присутни без поговора пристадоше.

Кад се то сврши странкиња предаде прстен мењачу, а хартију мету у џеп.

— Е, ово ће ми бити доцније успомена на вас, господине, рече она.

После кратког разговора који се водио о политици Европе и путовању, лена се госпа удали, а гости остадоше да се диве њеној лепоти и љубазности. А кад мењач рече: шта му је јувелир рекао, и од колике је вредности камен, сви му завиђаху. Само један млади трговац Р.... сумњаше и изгледаше му чудновато, да једна тако одлична дама не зна за вредност свога прстена. Но на његове примедбе нико и не обрађаше пажње. Највише је у себи ликовало мењач, што је тако јефтино купио скупоцени камен, на коме ће још толико зарадити, колико је и дао за њ.

Сутра дан он уђе у дућан јувелира с осмехом на лицу.

— Но, шта је с прстеном? пита овај.

— Носим, одговори мењач. Али ја не знам шта ћете да платите?

— Па јуче сам вам казао....

— О, о, морате још коју банку додати.

— Е, богме, то неће моћи бити.

— Не морам вам ни продавати, јер нисмо ништа ни удесили! Али се досети те извади прстен из цена и пружи га јувелиру.

Јувелир приђе прозору, али тек што баци поглед на камен, он се брзо окрете мењачу.

— Је ли ово јучерањи прстен?

— Јесте! одговори мењач.

— И ви ми озбиљно нудите ову ствар да откупим?

— Наравно!

— Извините, ја ово не купујем.

Мењач се насмеја. Он је у први мах мислио да је то шала.

— Камен је врло fino шлифован; али је ипак — лажан.

— Шта кажете? уплаши се мењач.

— Кажем, да је овај камен лажан.

— Ви сте луд...

— То јест, био би луд, кад бих вам дао за њ више од двадесет динара.

— Ви морате узети овај прстен.

— Узео бих али онај што сте ми јуче по подне понудили, — овај не, јер је ово са свим други и прстен и камен, и ако је врло сличан јучерашњем. Донесите ми јучерашњи камен и ја ћу вам, без оклевања и погађања дати колико год вреди. Овај ми не треба.

Мењач се ухвати обема рукама за косу и умало што не паде.

— Ви сте ме тако рећи намамили да овај камен купим.

Ви сте још јуче морали знати да камен није прави.

— Не; јуче је био прави брилијант.

— Па није се могао преко ноћ претворити у лажан.

— Али је могао бити промењен прстен, који је свакако зараније био већ приправљен.

И мењач клонуо паде на софу и узне причати, како је текла цела ствар куповине скупоцена камена.

Тада му јувелир разреши чудновати ребус.

— Видите, то је ствар врло проста. Та ваша грофица, лепотица, свакако има на руци прстен са правим брилијантом; а у њему може бити има четрдесет па још и више прстенова са лажним, фалсификованим, врло вешто подражаваним брилијантима, који су слични и по углачаности и по сјају и по одбивању светлости правој камену од вредности. Све то њено прстење у њеној руци, нема сумње, са свим је слично ономе прстену на њеној руци. И док сте се ви међу собом разговарали; док сте, може бити писали ту признаницу и потписивали је, она је онда, на брзу руку, учинила промену, коју ви ни један нисте могли приметити. Ко би, најзад, међу вама и могао посумњати што год у лепу, драгесну, богату, неискану бајну госпођу грофицу, која се тако лепо уме да опходи? Ко би се и усудио дрзнути да помисли: да је то каква варалица у њеној свилој хаљини, која читаво друштво вуче за нос? И ви сте, наравно, њена жртва, коју је она за се изабрала. Ја се просто кладим да је „неискану лепотицу“ преко далеким и високих брегова давно одперјала. Али, и кад би била она овде, можете ли је чим год за обману напасти или оптужити? Чиме можете да докажете да вас је обманула? — Зар нисте јој и сами написмено издали, да сте купили лажан камен?

— Молим вас, ћутите, рече мењач. Ја ћу ствар извидити, и тешко њој ако ме је обманула.

И не опраштајући се, чисто смушен, потрча у хотел, да нађе непознату лепотицу.

— Где је лена странкиња? Пријавите ме њој! обрати се послужитељу хотела.

— Жао ми је, беше одговор, милостива госпођа је по њашњим брзим возом отпутовала.

Мењач се не могаде уздржати, него викну:

— Нека ђаво носи вашу милостиву. То је једна обична лопуза и варалица. Она мене кошта седам стотина динара... Прстен....

— Свакако је лажан?

— Лажан, наравно.

— Па ви сте то и сами знали?

И мењач оде кући покуњена носа, жалећи за изгубљене новце, што му тако олако однесе једна свецка варалица.

ИЗ ХАЈДУЧИЈЕ.

II. Јатаци.

Антоније Јелисијевић, из Лајковца, осуђен на 5 год. робије.

Милован Ђирјак, из Вирова, осуђен на 6 год. робије.

Обрен Јелисијевић, из Лајковца, осуђен на 5 год. робије.

И ови су осуђени за јатаковање хајдуку Бркићу и др.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА.

Милош Којић из Кораћице и Никола Јовановић из Бегајице. Оба ова зликовца осуђена су пресудом првостеп. суда

Милош Којић.

Никола Јовановић.

окр. подунавског на смрт. Њихове биографије донели смо у 6. броју од ове године, из којих се виде њихова ужасна недела. Смртна пресуда над овим зликовцима извршена је у четвртак 30. пр. месеца, на Карабурми.

Јован Петровић звани „Шобота“, кесарош, крадљивац и варалџа... И ако није до сада судом осуђиван, ипак он важи

међу својим колегама као *готиван шатровац*, што ће рећи *добар лопов*. Нарочито је вештак у протурању лажног прстења, бенаца и у „гепљавању“ на брзу руку (извлачење из џепова). „Шабота“ је много пута био у полицијск. затвору при Управи гр. Београда, а више пута је и протериван у унутрашњост Србије. Но њему се нигде тако није допадало као у Београду, па за то се увек на неколико дана после прогонства, опет враћао натраг. И сада, кад ове редове пишемо о њему, он је у затвору управином због повраћаја из прогонства. Кад је пре 10—15 дана прогнат, био је поцепан као курјак, а кад се вратио, донео је нов новчак пар сукненог одела, па чак а нове опанке и чарапе. Ко ли је за ово одело закукао, не знамо. „Шобота“ разуме се, ништа не казује.

„Шобота“ је вешт и дрзак лоповчић, о чему нас уверава овај случај:

Једном кад је издржавао полициј. затвор при Управи гр. Београда, одреде га на рад. И ако је био под надзором жандарма, он о час угроби прилику и украде једну кошуљу из управиног „џакуса“. Кад су све апсанске собе и ћелије испретурале, тек у вече једва су нашли кошуљу на „Шоботи“. И да није случајно кошуља имала своју нарочиту марку, неби је ни нашли.

„Шобота“ је родом из Шапца; има до 19 година. Тако млад а толико неваљао! Црномањаст је, добро развијен и потпуно здрав.

ПОТЕРА.

Лазар Крстић, опасан лопов и коцкар, чију смо слику донели и у 10. броју нашега листа од ове године, — ухваћен је 25. априла тек. год. по истој слици у Шапцу. Као препреден, смео и предузимљив, он је приликом спровода побегао испред спроводника. Овако дрзак лопов и коцкар, ово је бегство извео са извесним рачуном, јер смера да опет удари својим старим трагом: крађу и варање.

Па кад је већ такав случај, да се он сада, по несрећи, налази у слободи, онда молимо све власти, да га — ако га ухвате — одмах сликају у већем формату, и да нам ту слику пошаљу на употребу. Њега треба спровести начелству округа позоринског с позивом на Бр. 6920. или Управи града Београда с позивом на Бр. 9882.

Имамо о овоме Лазару још и ово да напоменемо. Он је у неку руку као и Никола Милојевић. Врло је вешт у стварању извесних планова за крађе и преваре. Уме вешто да се претвара. Час се каје; час се решава на самоубиство, а час опет плаче као мало дете. Ал све то он чини са планом, да одстрани од себе јачу пажњу власти, те да може у даноме случају из-

вршити свој смер: да се ослободи затвора и да понова одпочне оно, што је пре затвора био прекинуо. За то је он и опаснији од других његових браћа по — занату.

Тодор Николић, звани „Шаренгаћа“, кожар и фарбар, оптужен је за прављење и протурање лажног новца, код начелства округа крушевачког. Поменуто начелство актом № 4662. моли све полицијске власти, да Тодора пронађу и њему стражарно спроведу. Он је средњег стаса, очију граорастих, косе црне, проседе, а тако исто браде и бркова; у оделу је од шајка. Пронађени Тодор може се спровести и Управи града Београда с позивом на Бр. 9661.

Милосав Вилотић — **Петровић**, родом из села Бровића, среза посавског округа ваљевског; келнер по занимању; има 32—33 године. Окривљен је, што је у селу Пироману поменутог среза нанео тешку телесну повреду тела Богдану Јовановићу, из Лончаника па побегао. Наређује се тражење. Нађеног треба спровести начелнику среском с позивом на Бр. 1358. или начелству округа ваљевског с позивом на Бр. 2229. или Управи града Београда с позивом на Бр. 9627.

Сава Рајић, бунарџија, родом из Црне Горе, од стране јагодинског првостепеног суда стављен је под суд и у притвор због извесне његове кривице. Не зна се гди се сада Сава налази, па за то поменути суд депешом Бр. 8553. моли све полицијске власти, да га потраже и у случају проналаска њему стражарно спроведу. Сава се може спровести и Управи града Београда с позивом на Бр. 9637.

Начелник ср. драгачевског депешом од 23. априла тек. год. јавља ово: Ноћу између 15. и 16. тек. мес. непознати лопови из пашњака пок. Јовића Алексића из Трешњевице, украли су једну кобилу, длаке доратасте, високу 145 сантимет., без икаквих ровања. Иста има до 6 год. Моле се власти да лопове са покрађом потраже, па нађене мени спроведу. Пронађени могу се спровести и управи гр. Београда с позивом на бр. 9751.

Велимир Панџић, из Карана, који је пресудом ужичког првостеп. суда осуђен на четири године робије због опасне крађе, 26. априла тек. год. побегао је из затвора судског. Велимир има 21 год., средњег је стаса, дежмекаст, има танке црне бркове. Наређује се живо тражење. Пронађеног треба спровести начелнику окр. ужичког с позивом на бр. 5220 или управи гр. Беогр. на бр. 9968.

Владимир Вајкић, надничар, пресудом јагодинског првостепеног суда, осуђен је на 10 дана затвора због лаке повреде тела. Управа гр. Београда актом бр. 9267 тражи Владимира ради издржања овога затвора.

Тодор Димитријевић звани „мачак“ из Власотинаца, који је решењем начелника среза лесковачког, стављен под истрагу и у притвор због опасне крађе, — побегао је пре но што му је ово решење саопштено. Он има 40. год., средњег је раста, црномањаст, у оделу је сукненом. Наређује се тражење. Пронађеног треба спровести начелнику среза лесковачког с позивом на Бр. 5779. или Управи града Београда на Бр. 10.024.

Ранко Н., калфа кројачки, украо је од Стевана Глишића, кројача у Обреновцу, код кога је био у служби: нов црни ирњак и нову четку за глацловање обуће, маказе № 8, чарапе женске, своју исправу и 10 динара у новцу, па побегао пут Београда. Ранко је родом из Књажевца, има 16 год., омален, црномањаст, носав, у црном оделу, црном шениру и ципелама. Наређује се тражење. Пронађеног треба спровести начелнику среза посавског окр. подунавског с позивом на Бр. 3999. или Управи града Београда на Бр. 9905.

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ И ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА.

Молимо све полицијске власти, које хоће да сликају за наш лист поједине зликовце, коцкаре, варалџе и т. д., да то чине само у *иоирсју* (бруст-билд) јер се тиме јаче распознају црте лица па и поједине белеге, ако их дотично лице буде имало.

До 15 тек. мес. последњи је рок обрачуна за „Полицајца“. Не продате књиге, а до тог дана невраћене, уредништво не прима. Молимо наше пријатеље — поверенике, да обрачун и непродате књиге одмах пошаљу.